

Karacs Zsigmond (1996)

1940. március 18-án születtem Földesen. Eleim 1692-ben már itt éltek. Pár hónapos koromban Nyíregyházára majd Nagyváradra költöztünk. 1944 szeptemberében visszatértünk Földesre, 1951 októberében kerültünk Budapestre. 1969 szeptemberében már családommal jöttem ismét Földesre és 1972 nyarán távoztunk Hajdúböszörménybe, végül 1976 decemberétől újból Budapesten élünk.

Szülőföldemért lettem történész. Először nagyapám meséi forgatták vissza számomra a múltó idót. Megismertem Karacs Imrét, kit New Yorkban ért utol a végzete. Róla írta Ady Endre: „hözä hasonló képzett énekest alig találhatnánk vidéki színpadon.” A pesti Karacs-ház legkedvesebb vendégei voltak Kölcsey és Vörösmarty, a Himnusz és a Szózat költői. Családomról és a szülőfalumról 1956 nyaratól gyűjtöm az anyagot. A Földessel kapcsolatos nyomtatott kiadványok száma régen túlhaladta az ezret. Aligha van olyan földesi család az 1900 előtti időkből, amelyikről valamilyen adatom ne volna. Több száz família múltját követhetem legalább három-négy évszázadig visszafelé, szerte a Kárpát medencében, hiszen földesi eleink belakták az országot Pozsony megyétől Udvarhely székig.

A családhoz személyek tartoznak, akik itt születtek, vagy itt éltek hosszabb-rövidebb ideig. Hírt, nevet szereztek Földesnek az ezerarcú élet sokszínű palettáján. Százan is vannak, akiknek az örökségét érdemes ápolni, majd annyian akik még egy-egy család Földesre kerülése előtt, vagy elköltözése után éltek jeles életet és szervesen kötődnek a földesi famíliákhoz. Már két évtizede, hogy gyűjteményem részeként először mutathattam be egy kiállításra valót a földesi örökségből. Ahol élek, ott van Földes, köröttem minden-minden a szülőfalumra emlékeztet. Polcaimon egyszerű és hírneves földesiek; kurucok, 48-asok, az első és második világháború ártatlan és mindig hazagondolkodó áldozatai. És ez nem öncélú gyűjtemény, nem egyszer adok segítséget nemcsak a Földes kutatóknak, hanem a teljes magyar nyelvterületen élőknek, sőt a távolabb Európába, vagy nagyvilágba szakadtak számára.

Mintegy másfélszáz tanulmányom túlnyomó többsége Földeshez kötődik, országos és helyi kiadványok rejtik írásaimat. Történelmi, irodalmi, néprajzi, egyházi, művelődéstörténeti, nyelvészeti és egyéb jellegű dolgozataim szerte a hazában és túl a mai határokon mutatják, hogy legyek bárhol: mindennapi imádságom Földes. És gyötör a kétség, megtettem e mindent amit tehettem.